

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobkyně: **SpofaDental, a. s.**, se sídlem v Praze 10, Černokostecká 84, zast. JUDr. Danielem Novotným, Ph.D., advokátem, se sídlem v Jičíně, Husova 820, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2004, č.j. 332-6003-385-28.5.2004/Ře, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12 Cad 11/2009 - 91,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12 Cad 11/2009 - 91, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12 Cad 11/2009 - 91, (dále též „napadený rozsudek“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2004, č. j. 332-6003-385-28.5.2004/Ře (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzen platební výměr Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 30. 4. 2004, č. 347/1079/04. Tímto platebním výměrem byl žalobkyni předepsán k úhradě nedoplatek pojistného na sociální zabezpečení ve výši 1 024 681 Kč a penále ve výši 273 258 Kč, protože žalobkyně nezahrnula do vyměřovacího základů pro odvod pojistného příjmy za období leden až prosinec 2003 zúčtované v souvislosti s výkonem zaměstnání zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců žalobkyně (cizích státních příslušníků) – panu M. K. ze Spolkové republiky Německo a panu Z. F. z Maďarské republiky.

Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) projednával a rozhodoval danou věcí již podruhé, neboť jeho předchozí rozsudek ve věci, kterým bylo napadené rozhodnutí žalované zrušeno, Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77, a městský soud zavázal svým právním názorem, aby žalobu zamítl. Nejvyšší správní soud při posuzování dané věci odkázal na závěry vyslovenými usnesení svého rozšířeného senátu

ze dne 21. 7. 2009, sp. zn. 6 Ads 88/2006, přístupné na www.nssoud.cz, vykládající způsob, jakým je třeba aplikovat kolizní metodu u Smlouvy mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o sociálním zabezpečení uveřejněnou pod č. 94/2002 Sb. m. s. a obsahově obdobných mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. Rozšířený senát výslovně uvedl, že uvedené kolizní normy obsažené v předmětných mezinárodních smlouvách odkazující na použití předpisů o nemocenském pojištění České republiky a předpisů o sociálním zabezpečení České republiky neumožňují, aby byl v případě zaměstnanců zaměstnaných na jejím území použit § 5 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2003. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že jak německý, tak maďarský zaměstnanec žalobkyně byli v rozhodné době účastni nemocenského pojištění, což přímo zakládalo povinnost žalobkyně zahrnout jejich příjem do vyměřovacího základu a odvádět stanovené pojistné a za dobu prodlení s placením i penále v zákonem stanovené výši. Nejvyšší správní soud z těchto důvodů shledal, že opačný právní názor městského soudu byl nezákonný, a proto jeho rozsudek zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V něm jej podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zavázal, aby v intencích právního názoru vysloveného v tomto citovaném a stručně shrnutém rozsudku žalobu s náležitým odůvodněním zamítl.

Nejvyšší správní soud následně vrátil městskému soudu jeho spis vedený pod sp. zn. 12 Cad 45/2004 spolu s potřebným počtem vyhotovených stejnopisů svého citovaného rozsudku, aby jej městský soud doručil účastníkům řízení, protože *podle § 110 odst. 4 s. ř. s. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu doručuje účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení krajský soud*. Městský soud podle svého pokynu založeného na č. l. 87 spisu doručoval tento rozsudek jak žalované, tak právnímu zástupci stěžovatelky. Žalované byl rozsudek doručen dne 12. 10. 2009, což je patrné z doručky založené na č. l. 87 spisu. Právnímu zástupci stěžovatelky, advokátovi Mgr. Danielu Novotnému, byla zásilka obsahující předmětný rozsudek Nejvyššího správního soudu zaslána na adresu Denisova 504, Jičín 506 01. Na této uvedené adrese nebylo možné adresátovi doručit, neboť byl neznámý, a protože zásilku nebylo možné vložit do schránky, vrátila ji Česká pošta, s. p. dne 13. 10. 2009 zpět městskému soudu, který ji založil na č. l. 88 spisu.

Následně městský soud vydal dne **15. 12. 2009** (kdy však ještě nebyl účinně doručen zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu stěžovatelce, resp. jejímu zástupci) napadený rozsudek, kterým v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu zamítl žalobu stěžovatelky. Tento napadený rozsudek doručil žalované dne 16. 12. 2009, zatímco jmenovanému zástupci stěžovatelky nebyla zásilka obsahující napadený rozsudek při prvním pokusu o doručení předána, neboť se adresát odstěhoval, a proto byla zásilka vrácena městskému soudu dne 22. 12. 2009 (viz č. l. 95 spisu). Městský soud zjistil z internetových stránek České advokátní komory aktuální adresu právního zástupce stěžovatelky, tj. Husova 820, Jičín 506 01. Na tuto adresu poté dne **11. 2. 2010** doručil zásilku obsahující napadený rozsudek (č. l. 98 spisu).

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala stěžovatelka dne 25. 2. 2010 kasační stížnost z důvodu § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. Důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. byl podle stěžovatelky dán tím, že při nejednoznačnosti posuzovaného právního názoru, zda cizí pojištění byli v rozhodné době účastni nemocenského pojištění, „měl být použit výklad ve prospěch daňového subjektu se závěrem, že uvedení zaměstnanci jsou z pojištění vyňati“. V rámci kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. namítl, že nebyly dány podmínky řízení, neboť městský soud ve věci rozhodl dříve, než stěžovatelce doručil zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že námitka uplatněná v rámci kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není důvodná a námitku podřazenou pod § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. není schopna vzhledem k její povaze posoudit. Toto vyjádření městský soud doručil stěžovateli dne 29. 3. 2010.

Stěžovatelce rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77, kterým byl zrušen prvotní rozsudek městského soudu ve věci a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení s tím, že byl zavázán žalobu zamítnout (viz č. l. 108 spisu) městský soud doručil teprve dne **20. 4. 2010**. Následně předložil kasační stížnost společně se soudním a správním spisem Nejvyššímu správnímu soudu, aby o ní rozhodl.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná**.

Před samotným posouzením námitek vznesených stěžovatelkou tedy Nejvyšší správní soud zjišťoval (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zda řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel, nebylo zmatečné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., jak ostatně namítala i sama stěžovatelka, a zda příp. napadený rozsudek městského soudu nebyl nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Zmatečnost řízení před soudem podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. spočívá v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce, nebo byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

V konkrétním případě zjevně připadá v úvahu pouze posouzení podmínek řízení, neboť ostatní vady Nejvyšší správní soud v řízení neshledal, a stěžovatelka je ostatně také nenamítala. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že jednou z podmínek řízení je také podmínka vztahující se k právnímu principu *ne bis in idem* (ne dvakrát o téže věci) - a to, že projednání a rozhodnutí věci nesmí bránit překážka věci pravomocně rozhodnuté (*res iudicata*). Nelze tedy vést řízení v téže věci, o níž již bylo pravomocně rozhodnuto (a právní moc rozhodnutí trvá). Totožnost je pak dána totožností účastníků a samotné věci (v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu se věcí rozumí přezkum určitého správního rozhodnutí). Právě tuto překážku v dané věci Nejvyšší správní soud shledal.

Z výše shrnutého průběhu soudního řízení totiž vyplývá, že prvotní **rozsudek městského soudu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 12 Cad 45/2004 - 21**, kterým bylo zrušeno napadené rozhodnutí žalované a které bylo ke kasační stížnosti přezkoumáváno Nejvyšším správním soudem, byl doručen účastníkům a **nabyl právní moci dne 1. 9. 2005**, jak je ostatně vyznačeno i doložkou právní moci vyznačené na jeho originále založeném ve spisu. Tento prvotní pravomocný rozsudek městského soudu byl zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77. Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. jej přitom doručuje účastníkům řízení krajský (městský) soud, který tak intimuje účastníkům „svého“ původního řízení výsledek řízení o kasační stížnosti. Je proto také soudem, který podle § 54 odst. 5 s. ř. s. určuje okamžik nabytí právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti a rovněž ji i vyznačuje.

Tento postup je přitom běžný a korespondující s jinými procesními úpravami (viz Vopálka, V., Mikule, V., Šimůnková, V., Šolín, M. Správní řád soudní. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, 286 s.). K tomu, aby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu mohlo vůči účastníkům řízení vyvolat právní následky, je zapotřebí jeho doručení účastníkům řízení, nikoli pouze zaslání příslušnému soudu prvního stupně. Právní následky zrušujícího rozsudku tedy nastaly až okamžikem, kdy jej městský soud doručil všem účastníkům řízení. V tomto případě tedy **zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77, nabytí právní moci až dne 20. 4. 2010 a tímto okamžikem přestala v posuzované věci existovat překážka věci rozhodnuté, založená prvotním rozsudkem městského soudu. Ten však rozhodl o žalobě proti rozhodnutí žalované napadeným rozsudkem již dne 15. 12. 2009, který nabytí právní moci již dne 11. 2. 2010.**

Z uvedeného je zřejmé, že městský soud rozhodl o žalobě stěžovatelky proti napadenému rozhodnutí žalované pravomocným napadeným rozsudkem, přestože věc byla stále ještě pravomocně rozhodnuta jeho prvotním rozsudkem, aniž by tento jeho prvotní rozsudek byl již pravomocně zrušen. Vydáním pozdějšího napadeného rozsudku tj. ze dne 15. 12. 2009, č. j. 12 Cad 11/2009 - 91, tak městský soud naplnil zmatečnost řízení, neboť zde existovala překážka věci soudem pravomocně rozhodnuté (tzn. v té době stále pravomocný prvotní rozsudek městského soudu ze dne 31. 8. 2005, č. j. 12 Cad 45/2004 - 21). Pro vydání napadeného rozsudku tak nebyly splněny podmínky řízení. Zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 4 Ads 108/2005 - 77, totiž nebyl v době rozhodování městského soudu doručen všem účastníkům řízení, a proto nebyl podle § 54 odst. 5 s. ř. s. v právní moci. Za tohoto stavu byl nadále prvotní rozsudek městského soudu v právní moci. Přitom platí, že pokud krajský (městský) soud rozhodne o věci pravomocně rozhodnuté znovu, je třeba jeho druhé rozhodnutí o téže věci zrušit jako zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], neboť pro jeho vydání chyběly podmínky řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2007, č. j. 2 Afs 181/2006 - 63, či obdobně též nález Ústavního soudu ze dne 25. 6. 1997, sp. zn. I. ÚS 111/1996, přístupný na <http://nalus.usoud.cz>).

Za situace, kdy Nejvyšší správní soud shledal, že napadený rozsudek městského soudu je zmatečný, dále se již ex offio nezabýval jeho případnou nepřezkoumatelností ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., stejně jako se již nezabýval jmenovitými námitkami stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V novém rozhodnutí rozhodne městský soud také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 věty první s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. září 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu